

‘Alle gemeenten zijn klaargestoomd’

Bas Schuiling
Noordoost Brabant

‘Ik zie het als mijn grootste succes dat alle gemeenten zijn klaargestoomd en aan de slag willen met statushouders. Ik werk in een versnipperde regio, dus dat heeft tijd gekost. Inmiddels groeit het besef dat we de motivatie van statushouders moeten vasthouden. En dat lukt alleen als we een integraal programma aanbieden, waarbij de inburgering in het licht van participeren staat. Hoe ga je meedoen in Nederland? In Boxtel werkt het sw-bedrijf bijvoorbeeld aan een dergelijk traject waarbij de oriëntatie op de arbeidsmarkt centraal staat. Dat werkt.’

werking en al doende veel geleerd. Het is voor het eerst dat we in dit wereldje zo “bovenop” de statushouder zitten. Zo hebben we hem goed in beeld. We gaan al lerend naar de gouden formule. In Holland Rijnland hebben we met de installatie- en elektrotechniekbranche een programma ontwikkeld. Statushouders en andere uitkeringsgerechtigden kunnen er aan meedoen. Het bestaat uit een stage, het leren van werknemersvaardigheden, het behalen van het VCA-diploma en de toeleiding naar een (vaste) baan. We zijn in maart met vijftien mensen gestart, tien van hen zijn nu aan het werk. Drie anderen worden binnenkort geplaatst.’

‘Lerend naar de gouden formule’

Joost Bruggeman
Holland Rijnland

‘Ik was de eerste regiocoördinator van Nederland, dat vind ik wel aardig. We hebben hard gewerkt aan de samen-

‘We gaan in gesprek met mensen’

Anneke Boven
Drechtsteden

‘In één van de eerste weken dat mensen in onze gemeente komen, krijgen ze een gesprek met een regisseur. Zo heten klantmanagers hier. Daarna beginnen ze aan een startmodule van vier weken; twee dagen per week. Tijdens deze weken gaan we verder in gesprek. Vertel eens, wie ben jij? Wat zijn je wensen, je achtergrond, studie? Daar begint het mee. Daarnaast vertellen wij waar ze terecht zijn gekomen en wat wij van hen verwachten. Ik ben trots dat we dit traject hebben opgezet en dat de hele aanpak uit

één A4 voortkomt. De kernvraag was: wat hebben we nodig om de integratie beter te laten verlopen? Het antwoord is niet eenvoudig. Onze regisseurs zitten dagelijks in het spanningsveld tussen de wensen van de statushouder, die van de werkgever en de wetgeving vanuit de Participatiewet.’

‘We hebben de speciale aanpak zo regulier mogelijk gemaakt’

Vanessa Timmer
Rivierenland

‘We hebben in onze regio een regionaal werkbedrijf. Ik ben er trots op dat we er in geslaagd zijn om de aanpak voor statushouders aan te laten sluiten bij het reguliere werkproces. Een statushouder krijgt nu bijvoorbeeld, net als iedere werkzoekende, ook een vragenlijst over werkmogelijkheden, alleen dan in zijn eigen taal. Ook ben ik trots hoe we heel praktisch met kleine groepjes aan de slag zijn gegaan. Al doende leer je heel veel. Zo zijn in de regio vijftien statushouders jonger dan 27 jaar naar een dual traject van het ROC doorgestroomd. Dat werkt goed, het is heel makkelijk om over samenwerken te spreken, maar doen is vaak toch wat anders. Deze groepsgewijze aanpak willen we ook per bedrijfssector gaan doen; gericht een groep statushouders verbinden met een werkbranche waar zij ervaring in hebben.’

Over het project Screening & matching vergunninghouders

In 2015 bereikt het aantal mensen dat wereldwijd op de vlucht is een recordhoogte van 60 miljoen. Ook in Nederland zoeken duizenden mensen hun toevlucht. In de media klinken kritische geluiden over de integratie van deze vluchtelingen; dat kan en moet beter. Eind dat jaar onderschrijft de Wetenschappelijke Raad voor Regeringsbeleid dit met de policy brief ‘Geen tijd te verliezen’.

Het Ministerie van SZW gaat met de aanbevelingen uit deze brief aan de slag en richt de Taskforce werk en integratie van statushouders op. Hieruit ontstaat (onder andere) het project Screening en matching vergunninghouders. Doel: de integratie en participatie van vergunninghouders via werk en of scholing te verbeteren. Ondersteund door een projectbureau vanuit Divosa gaan 35 regiocoördinatoren aan de slag. Zij zijn in hun regio aanspreekpunt rond participatie en integratie van vluchtelingen. Ze zijn de spin in het web voor zowel landelijke partijen als voor lokale partners, azc's, werkgeversservicepunten, leerwerkloketten, onderwijsinstellingen en sector- en brancheverenigingen. Ze leggen verbanden, brengen partijen bij elkaar, brengen en halen kennis, delen ervaringen en jagen versnelling aan. Ze doen dit vanuit de aanbevelingen uit de policy brief en bereiken in korte tijd dat:

- > de gemeentelijke rol is versterkt: gemeenten nemen steeds eerder en vaker regie.
- > het opleidings- en arbeidsverleden van mensen al in azc's in kaart wordt gebracht.
- > parallelle aanpakken ontstaan: het leren van de taal, het volgen van een opleiding en vinden van werk gaan steeds vaker hand in hand.
- > er al vroeg aandacht wordt besteed aan diplomawaardering en mensen worden gestimuleerd om een Nederlands diploma te halen.
- > vergunninghouders waar mogelijk ‘kansrijk gekoppeld’ worden: iemand wordt daar geplaatst waar hij ook echt kans op werk heeft.

Bruggenbouwers met passie

Een jaar screening & matching vergunninghouders

Geen tijd te verliezen. Nieuwkomers moeten zo snel mogelijk aan het werk, zo snel mogelijk meedoen is het credo. Leer daarbij van de lessen uit het verleden. Regiocoördinatoren van Divosa brengen door het hele land deze lessen in de praktijk. Ze jagen aan, overtuigen, slaan bruggen en delen successen.

‘We zijn meteen aan de slag gegaan’

Jorinde Blikendaal-Hof
Midden-Utrecht

‘Ik kreeg van de zestien gemeenten in mijn regio toestemming om meteen in de praktijk aan de slag te gaan en niet eerst beleid te gaan maken. Zonder die toestemming waren we nu nog niet begonnen. Beleidsmedewerkers en managers van het COA vonden het best lastig, en het heeft dan ook veel overtuigingskracht gekost. Ik ben er trots op dat dit toch gelukt is. Het COA was een jaar geleden nog erg druk met de voorinburgering. Wij moesten als het ware wachten tot zij klaar waren. Maar ik wilde juist al samenwerken om te voorkomen dat we zaken dubbel zouden doen. Dus we hebben de uitvoering van gemeenten en COA bij elkaar gezet. Dat werkte, ze waren wild enthousiast. Iedereen wil tenslotte iets doen dat hout snijdt. We zijn met een klein groepje van tien statushouders begonnen en daarmee door gegaan. Je moet gewoon beginnen.’

‘Er ontstaat een Zeelandgevoel’

Erna Gaal
Zeeland

‘Door de nauwe samenwerking met de teamleider van de arbeidsmarktregio in Zeeland kan ik goed schakelen tussen beleid en uitvoering. Ik ben één van de weinige regiocoördinatoren die geplaatst is binnen het team van de arbeidsmarktregio en dat werkt goed. Ook voor de borging van het werk. Ik ben vooral trots op de verbindingen die ik heb kunnen leggen. Zeeland bestaat uit dertien gemeenten, en die zijn fysiek gescheiden in drie subregio’s. In de zomer hebben we samen met de VNG een werkconferentie statushouders georganiseerd. Nu ontstaat langzaam een Zeelandgevoel. Wij zijn als regiocoördinatoren goed in staat om een helicopterview te houden. Zo zag ik dat er nog weinig met screening van statushouders werd gedaan. Ik heb toen voor de hele regio een workshop assessments – met verschillende aanbieders – georganiseerd. Het is ons werk om zaadjes te planten, later kunnen we oogsten.’

‘We zijn echte doeners in Gelderland’

Loes Mulder
Regio Food Valley

‘We hebben dit jaar veel bereikt en we zijn niet in beleid blijven hangen. Daar ben ik trots op. In het voorjaar zijn we al met een pilot statushouders bij het Werkgeversservicepunt gestart. Dat heeft geleid tot de ontwikkeling van een expertteam statushouders. We zijn echte doeners in Gelderland. Zo zijn we in september gestart met twee voor-schakelklassen: een geïntegreerd traject met taal- en beroepsonderwijs richting mbo en hbo, met elk 22 statushouders. Het resultaat van een mooie samenwerking van het onderwijs, gemeenten, werkgeversservicepunt en servicepunt leren en werken. Ook ben ik erg trots op onze projectleider uitvoering die we voor de zomer hebben aangesteld. Zij gaat met de uitvoerders van alle gemeenten rond de tafel en is de schakel tussen beleid en uitvoering. Om zo te voorkomen dat we in beleid blijven hangen.’

‘De samenwerking met het COA is echt verbeterd’

Denise Bosma
Groot Amsterdam

‘Er was een grote afstand tussen het COA en gemeenten. Ik ben als regiocoördinator in dat gat gesprongen. Ik ben er trots op dat het gelukt is om de onderlinge communicatie te verbeteren. Amsterdam was al bezig met een project rond dit onderwerp. Daar heb ik me bij aangesloten. Ik heb er veel van geleerd, ook voor de andere gemeenten in mijn regio. We hebben de mensen van de uitvoering – van zowel COA als gemeente – bij elkaar gezet, om te bekijken: wat doen jullie, wat doen wij? Wat kan beter? Dat werkt heel goed. Er staat nu een mooi nieuw werkproces en we organiseren in de gemeente Amsterdam bijvoorbeeld een welkomstbijeenkomst voor alle statushouders die gekoppeld zijn de gemeente.’

‘Ik ben ontzettend trots op mijn menukaart’

Nico Lansbergen
Hart van Brabant

‘We hebben het afgelopen jaar hard aan een *menukaart voor de regio* gewerkt. Eén overzicht met alle initiatieven in de regio; van vrijwilligerswerk tot duale trajecten. Zo kun je in één oogopslag zien dat er bijvoorbeeld in Dongen een werkplaats is of in Tilburg een horecatraject. Je ziet ook meteen de kosten ervan en de contactpersonen. We zien nu al dat op kleine schaal gemeenten onderling van elkaars voorzieningen gebruik maken. Dat is voor mij de ultieme manier van samenwerken. Telkens komen er nieuwe initiatieven bij, daar ben ik ook trots op. Ik vind het mooi dat alle gemeenten in ons gebied, ondanks alle gevoeligheden, elkaar rond het thema vluchtelingen in een brede integrale aanpak zo goed kunnen vinden.’

‘Er zit veel energie bij de ondernemers’

Sumer Chaban
Flevoland

‘Ik ben persoonlijk in gesprek gegaan met ondernemers, met de sectoren. Velen zijn dringend op zoek naar nieuwe werknemers. Er zit veel energie bij de ondernemers, ze zijn nieuwsgierig naar de statushouders. Maar er is ook weinig kennis. Hoe zit het met de taal, met oorlogstrauma’s van de deze groep? Ik probeer allianties met taalaanbieders te sluiten, zodat de sectoren samen met hen trajecten kunnen ontwikkelen. In onze regio is bijvoorbeeld een bureau dat het voor statushouders mogelijk maakt om gelijktijdig de taal te leren, in te burgeren én te werken als verkeersregelaar. Er is veel werk dat mensen al kunnen doen, nog voordat de hele inburgering is afgerond. Het is zo belangrijk dat mensen aan de slag gaan.’

‘We willen het gat met het UWV dichten’

Hettie Heijzen
Zwolle

‘Gemeenten omarmen het inclusieve beleid, maar statushouders horen daar meestal niet bij. Dat was mijn eerste conclusie als regiocoördinator. Hard, maar waar. Je komt het tegen in de eenduidige werkgeversdienstverlening. Vanuit het UWV en de gemeenten gaat één persoon naar de werkgever toe. Het UWV heeft echter de vergunninghouders niet beeld. Een UWV-medewerker die vanuit het regionale werkbedrijf werkgevers bezoekt, zal niet snel vragen: wilt u ook iets met statushouders? Heeft u een stageplek? In onze regio willen we juist dit gat dichten. Het is eigenlijk een landelijk probleem, maar we kunnen het regionaal aanpakken. Als het ons lukt om dat gat te dichten, dan hebben zowel bedrijven als statushouders daar baat bij. Daar word ik dan heel blij van.’

‘We heten mensen welkom en laten de stad zien’

Maja Matosevic
Zaanstreek/Waterland

‘Ik ben trots op de vroegtijdige aanpak die we hebben ontwikkeld. Zo hebben we in Zaanstad een casemanager voor vergunninghouders in dienst die hier nog niet wonen. Zij start zodra de vergunninghouder is gekoppeld aan onze gemeente, dat is ongeveer twee weken na het verlenen van de vergunning. Wanneer ze tien nieuwe mensen bijeen heeft, dan organiseren we een “welkom-dag” in Zaanstad. We laten de stad zien en gaan met elkaar lunchen. Vaak hebben mensen in het azc nog niet het gevoel dat hun leven al begonnen is. Met deze dag laten we zien dat ze nu bij onze gemeente horen. Dit werkt heel goed. Ook de rest van de regio pikt het nu op.’

‘Ik blijf aandringen op de regiefunctie’

Ingrid Veldscholten
Groningen

‘Hoe moeten gemeenten de regie nemen? Wat moeten ze daarvoor doen? Ik vind het mijn taak om dat keer op keer – bij al mijn 27 gemeenten – onder de aandacht te brengen. Dat begint heel simpel met het in kaart brengen van de statushouders. Over hoeveel mensen hebben we het? Hebben we een plan per persoon? Het gebeurt vaak dat gemeenten de maatschappelijke ondersteuning uitbesteden en daarmee is de vergunninghouder ook uit beeld. Maar die ondersteuning moet deel uit maken van het integrale traject, dat gemonitord wordt door de gemeente.’